

«Бекітемін»

Мектеп директоры:

Мауленова К.К.

«11 » 09 2023 ж.

**«ЦЕЛИНОГРАД АУДАНЫ
ЖАҢАЖОЛ АУЫЛЫ
НЕГІЗГІ ОРТА МЕКТЕБІ»
КММ-НІҢ
ШІКІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ**

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1 "Целиноград ауданы білім бөлімінің Жаңажол ауылының негізі орта мектебі" КММ ішкі тәртіп ережелері әкімшіліктің ұсынысы бойынша мектеп қызметкерлерінің педагогикалық кенессі бекітетін ішкі енбек тәртібі ережелерімен анықталады.
- 1.2 ішкі енбек тәртібінің ережелері мектептің барлық ұжымының жұмысын ұйымдастыруды нақты реттеуге, қалыпты жұмыска, жұмыс уақытын ұттымды пайдалануга, енбек тәртібін нығайтуға, оку процесіне қатысушылар үшін колайлы микроклимат жасауға ариналған.
- 1.3 ішкі тәртіп ережелерін қолдануға байланысты барлық маселелерді мектеп әкімшілігі оған берілген құқықтар шегінде, сондай-ақ қолданыстағы заңнамада көзделген жағдайларда кәсіподақ комитетімен бірлесіп немесе көлісім бойынша шешеді.
- 1.4 пандемия кезінде санитарлық нормаларды сактау үшін мектептің медбикесін, сынып жетекшілерін, білім беру ұйымдарында болған кезде білім алушылардың өмірі мен деңсаулығын сактауды камтамасыз сту максатында пән мұғалімдерінің сабактары кезінде жауапты болып тағайындалсын.
- 1.5 мектепке бәрге адамдарды жіберуге (білім беру процесін жүзеге асырумен тікелей байланысы жок және окушылар исмесе олардың ата-аналары (занды өкілдері) болып табылмайтын азаматтар мектеп әкімшілігінің көлісімі бойынша ғана рұқсат етіледі.

II. БАЛАЛАРДЫ ҚАБЫЛДАУ ЖӘНЕ ШЫГАРУ ТӘРТІБІ

2.1. Өтінішті қабылдау және Мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесін беру:

- 1) көрсетілетін қызметті берушінің кенессі;
- 2) "электрондық үкіметтің" веб-порталы: www.egov.kz (бұдан әрі-портал) арқылы жүзеге асырылады.

2.2. Көрсетілетін қызметті алушы (не оның занды өкілі) жүгінген кезде мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттардың тізбесі):

көрсетілетін қызметті берушіге:

- 1) осы стандартқа 1-косымшага сәйкес өтініш;
- 2) жеке басын күзландыратын құжат (сәйкестендіру үшін қажет), туу туралы күзілкін көшірмесі (егер бала 2008 жылға дейін туылса);
- 3) деңсаулық жағдайы туралы айыттама ("Деңсаулық сактау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Деңсаулық сактау министрінің міндеттін аткарушының 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бүйрыймен бекітілген № 063/е нысаны (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелген) және № 026/Е-3 нысаны, "баланың деңсаулық паспорты" 026 / у-3 есептік нысанын толтыру және жүргізу жөніндегі Нұсқаулықты бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Деңсаулық сактау министрінің 2003 жылғы 24 маусымдағы № 469 бүйрыймен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2423 болып тіркелген));
- 4) баланың көлемі 3x4 сантиметр, саны 2 дана фотосуреттері.

2.3. Сыныпқа оқушылар келесі күжаттар негізінде қабылданады:

- * ата-аналардың етініші;
- * түу туралы күзлік
- * № 086 медициналық анықтама
- 2 фотосурет 3x4.

Сыныпқа қабылдау кезінде педагогикалық көнестін ұсыныстары ескеріледі.

2.4. Отініш берген кезде ата-аналар ата-ана құқыктарын растайтын күжаттарды ұсынуы керек.

2.5. Білім алушыларды мектепке қабылдау кезінде мектеп әкімшілігі білім алушылардың ата-аналарын (занды өкілдерін) мынадай күжаттармен таныстыруға міндетті:

- * Жарғымен "Жанәжол ауылшынын пегізгі орта мектебі"
- * білім беру қызметін жүргізу құқытына лицензиямен және оларға қосымшалармен;
- * осы Ережелермен.

2.6. Білім алушыны мектепке қабылдау отініш берілген күннен бастап 2 күн ішінде директордың бұйрығымен росімделеді.

2.7. Білім алушыларды I ғаже баска сыныптарға қабылдау туралы бұйрықтар атындағы жылдың 30 тамызынан кешіктірілмей шыгарылады.

2.8. Баланы мектепке қабылдау туралы бұйрық шыкканнан кейін оқушылардың алфавиттік кітабына тиісті жазба жазылады.

2.9. Әрбір білім алушыға жеке карталарды жүргізу тәртібі туралы белгіленген талаптарға сәйкес білім алушының жеке картасы ресімделеді. Жеке карта немірі білім алушылардың әліпбілік жазба кітабындагы номірге сәйкес беріледі.

2.10. Баланы шыгарған кезде әліпбілік кітапқа баланың қайда кететіні және кету негізі (мектеп бойынша бұйрық) көрсетілген тиісті жазба жазылады.

2.11. Білім алушылардың жеке карталары мектепте сақталады. Білім алушы баска жалпы білім беру мекемесіне вұысқан кезде жеке карта ата-аналарға олардың жазбаша етініші бойынша беріледі.

2.12. Оку жылы ішінде білім алушыны бір мектептен екіншісіне аудыстыру кезінде 2.5-тармакта корсетілген күжаттардан баска, директордың қолымен және мектеп мөрімен куәландырылған білім алушының үлгерім ведомосы коса беріледі.

2.13. Мектепке тиісті білім деңгейін алуға құқығы бар барлық азаматтар қабылданады. Балаларды мектепке қабылдаудан немесе балаларды мектепке конкурсстық негізде қабылдаудан негізсіз бас тартуға жол берілмейді.

2.15. Білім алушыларды мектептен шыгару/ шыгару. Білім алушыларды мектептен шыгару "білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген негіздер бойынша тана жүзеге асырылады.

2.16. Басқа білім беру мекемесіне аудиосына байланысты білім алушы окудан шыгарылған кезде міндettі жалпы білім беру туралы заңнаманың сакталуын бақылауды жүзеге асыру максатында білім алушының ата-анасы құжаттарды ұсынғанин кейін білім алушының осы мектепке кабылданатыны туралы растау-анықтама ұсынады.

ІІІ. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ҚАБЫЛДАУ, АУЫСТЫРУ ЖӘНЕ ЖҰМЫСТАН ШЫГАРУ ТӘРТІБІ

3.1 қызметкерлер осы мектепте жұмыс істеу туралы еңбек шартын жасасу арқылы өздерінің еңбек сту құқығын іске асырады.

3.2. қызметкер мен мектеп арасындағы еңбек шарты жазбаша түрде жасалады. Жұмыска қабылдау мектеп директорының бүйрекімен ресімделеді. Шарттың талаптары еңбек заңнамасымен кепілдендірілген талаптардан нашар болуы мүмкін емес. Бүйрек қызметкерге кол койғызып хабарланады.

3.3. Жұмыска қабылдау және еңбек шартын жасасу кезінде оқуга түсуші КР ЕК 32-бабына сайкес келесі құжаттарды ұсынады

паспорт немесе жеке күзілік;

* білімі, біліктілігі, арнайы білімі немесе көсіби дайындығы туралы құжат;

* еңбек кітапшасы (енбек өтілі бар тұлғалар үшін);

* Білім және көсіби дайындық туралы құжаттар;

* тұрғылыкты жері бойынша емхана беретін мектепте жұмыс істеу үшін деңсаулық жағдайы бойынша қарсы көрсетілімдердің болмауы туралы медициналық қорытынды, сондай-ақ жұмыска қабылдау кезінде заңмасын айқындалған басқа да медициналық құжаттар;

* касіподак үйіміна мүшелік туралы етініш

* Қызметкердің согтауламаңдығы туралы ХҚКО анықтамасы.

* Оралмандар оралман күзілігін (тұруға ықтиярхат немесе азаматтығы жок адамның күзілігі /Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетелдіктер мен азаматтығы жок адамдар үшін/ немесе босқын күзілігін) ұсынады.

3.4 қоса аткаратын жұмыска түсуші адамдар еңбек кітапшасының орнына лауазымы мен жұмыс кестесі көрсетілген негізгі жұмыс орнынан анықтама ұсынады.

3.5 қызметкерді қабылдау исмелес оны белгілісген тәртіппен басқа жұмыска аудистыру кезінде әкімшілік оны келесі құжаттармен таныстыруға міндettі:

- * мекеме жаргысымен;
 - * ұжымдық еңбек шартымен;
 - * ішкі еңбек тәртібі ережелерімен;
 - * мектептің жұмыс тәртібі;
 - * лауазымдық талаптар (нұскаулар);
- * енбекті қорғау және өrt қауіпсіздігі бойынша бүйректармен. "Қорғау және қауіпсіздік бойынша барапкы нұскама журналына" жаза отырып, енбекті қорғау бойынша алғашкы нұскама өткізу, сондай-ақ еңбек жағдайлары және оның толемі турагындағы мәндерге тура мәндеңде анықтауда.

3.6 еңбек шартын тоқтату тек заннамада көзделген негіздер бойыншаған орын алуы мүмкін.

3.7 бес күннен артық жұмыс істеген барлық қызметкерлерге белгіленген тәртіппен еңбек кітапшалары толтырылады. Қызметкерлердің еңбек кітапшалары мектепте қатаң есептілік нысандары ретінде сакталады.

3.8 әрбір қызметкерге жеке іс жүргізіледі, ол кадрларды есепке алу жөніндегі жеке парактан, өмірбаяннан, білімі, біліктілігі, кәсіби даярлығы туралы құжаттардың көшірмелерінен тұрады; медициналық кітапша толтырылады, онда мектепте жұмыс істеу үшін денсаулық жағдайы бойынша карсы көрсетілімдердің жоқтығы туралы қорытынды болуы тиіс; тағайындау, ауыстыру, көтермелеген жағдайда жұмыстан босату туралы бүйректардың үзінділері. Қызметкер жұмыстан босатылғаннан кейін оның жеке іс мектепте калады.

3.9 қызметкерді басқа жұмысқа ауыстыру зан қызметкердің келісімінсіз өндірістік кажеттілік бойынша, уақытша болмаган қызметкерді алмастыру үшін және тоқтап қалуға, оның ішінде ішінара жұмыс істеуге байланысты уақытша ауыстыруға жол берген жағдайларды қоспағанда, оның келісіміменған жүргізіледі.

3.10 мектептің жұмысын ұйымдастырудың және мектептегі енбекті ұйымдастырудың өзгерістерге байланысты (сыныптар санының, оку жоспарының, мектептің жұмыс режимінін өзгеруі, оқыту мен тәрбиелеудің жаңа нысандарын енгізу және т. б.) сол лауазымда, мамандықта, біліктілікте жұмыс істеген кезде қызметкердің елеулі еңбек жағдайларын өзгертуге: енбекке акы төлеу жүйесі мен төлемекісін, женілдіктерді, жұмыс режимін, оку жүктемесі көлемінің өзгеруіне, оның ішінде толық емес жұмыс уақытын белгілеуге немесе шартты тоқтатуға, жұмыстың қосымша түрлерін (сынып басшылығы, кабинетті, шеберханаларды), кәсіпптердің үйлесуі, сондай-ақ басқа да маңызды еңбек жағдайларының өзгеруі. Қызметкер өз енбекінің елеулі жағдайларының өзгеруі туралы кемінде бір ай бүрүн хабардар етілуге тиіс. Егер бүрүнгы маңызды еңбек жағдайларын сактау мүмкін болмаса және қызметкер жұмысты жаңа жағдайда жалғастыруға келіспесе, онда еңбек шарты тоқтатылады.

3.11 еңбек туралы заннамага сәйкес белгілі бір мерзімге енбек шартын жасаскан қызметкерлер, Қазақстан Республикасының заннамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, мұндай шартты мерзімнен бүрүн бұза алмайды.

3.12 а) штаттың немесе қызметкерлер санының қыскаруына байланысты немесе аткаратын лауазымына сәйкес келмеуіне байланысты жұмыстан босатуға, жұмыстан босатылатын қызметкерді оның келісімімен басқа жұмысқа ауыстыру мүмкін болмаса жағдайда жол беріледі.

б) Еңбек міндеттерін далелді себептерсіз бірнеше рет орындағаны үшін жұмыстан шыгару; жұмыс күні ішінде далелді себептерсіз жұмыста үш сағаттан артық болмауы немесе болмауы; жұмысқа мас күйінде, сондай-ак есірткіден немесе уытқұмарлыктан мас күйінде келуі; тәрбие функцияларын орындайтын қызметкер осы жұмысты жалғастырумен сыйыспайтын өнегесіз әрекет жасауы; жұмыстан босатылатын қызметкердің жасаган теріс кылдығында кінәсі дәлелденген жағдайда, лицейдің сайланбалы кәсіподақ органдың көлісімінсіз жүргізіледі.

3.13 жұмыстан босатылған күні мектеп әкімшілігі жұмыстан босатылған қызметкермен толық ақшалай есеп айырысуды жүргізеді және оған тиісті түрде ресімделген сібек кітапшасын, сондай-ак аттестаттаудан өткені туралы құжатты береді. Жұмыстан шығу себебі туралы жазба сібек кітапшасына заңнаманын тұжырымдарына және заңның бабы мен тармагына сілтеме жасауга сәйкес енгізіледі. Заң женілдіктер мен артықшылықтар беруді байланыстыратын мән-жайлар бойынша жұмыстан босатылған кезде осы мән-жайлар көрсетіле отырып, сібек кітапшасына жазба енгізіледі.

IV. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ МІНДЕТТЕРИ.

4.1 мектеп қызметкерлері міндетті:

- адал және адаптация істеу, режимді, мектеп жарғысының талаптарын және ішкі еңбек тәртібі ережелерін қатан сақтау, сібек тәртібін сақтау: Жұмысқа уақытында келу, белгіленген жұмыс уақытының ұзактығын сақтау, әкімшіліктің буйрықтарын уактылы және дәл орындау;
- жүйелі түрде, кемінде бес жылда бір рет кәсіби біліктілігін арттыруға міндетті;
- мектепте де, мектептен тыс жерде де мінездік пен моральдық парызды орындауда үлгі болу;
- тиісті қаридар мен нұсқаулықтарда көзделген қауіпсіздік техникасы, индустриялдық санитария және орт қауіпсіздігі жоніндегі талаптарды толық сақтауга; жаракаттанудың барлық жағдайлары туралы әкімшілікке деруе хабарлауда міндетті;
- когамдық меншікті сақтау және оқушылардың мемлекеттік мүлікке ұқыпты карауын тәрбиселу;
- жыл сайын заңда белгіленген мерзімде медициналық тексеруден өтуге міндетті;

4.2 жұмыс орнын, жиһазды, жабдық пен құрылғыларды жарамды және ұқыпты күйде ұстау, мектеп үй-жайларында тазалықты сақтау. Жыл сайын жаңа оку жылдарын басында заңнама жаңа орнын және өткен жылы мұғашім жұмыс істеген кабинетті дайындау, оқушылардың ата-анарапары мен демеушілерді тарта отырып, өз қүштерімен жондеу жұмыстарын жүргізу, өзінің жете көрмеуі және немкүрайлылығы бойынша жол берілген сынупарды жою.

4.3 мектеп мүлкін сақтау, материалдарды ұқыпты пайдалану, электр энергиясын, жылу мен суды ұтымды пайдалану.

4.4 белгіленген құжаттаманы уактылы толтыру және ұқыпты жүргізу.

4.5 кесте бойынша сабак басталардан 15 минут бұрын жұмысқа келу.

4.6 әрбір қызметкер өз лауазымы, мамандығы және біліктілігі бойынша орындағының нақты функционалдық міндеттер шенбері біліктілік сипаттамалары, тарификациялық анықтамалар және нормативтік күжаттар негізінде мектеп директоры бекіткен лауазымдық нұсқаулықтармен анықталады.

4.7 педагог қызметкерлер білім алушылардың өмірі мен деңсаулығы үшін тек білім беру процесі кезінде ғана емес, сабактар, басқа да іс-шаралар аяқталғаннан кейін де, білім алушылар осы уақыт аралығында мектеп қабыргасында немесе аумағында болған жағдайда жауапты болады

V. ӘКІМШІЛІКТІҢ МІНДЕТТЕРІ

Мектеп әкімшілігі міндетті:

5.1 педагогтердің және мектептің басқа да қызметкерлерінің еңбегін әркім өз мамандығы мен біліктілігі бойынша жұмыс істейтіндей етіп ұйымдастыру, әрбір қызметкерге белгілі бір жұмыс орнын бекіту, сабак кестесімен және жұмыс кестесімен уақытыны таныстыру, педагог қызметкерлерге демалысқа шықканға дейін олардың келесі оку жылына арналған оку жүктемесін хабарлау.

5.2 еңбек пен окуудың деңсаулығы мен қауіпсіз жағдайларын, үй-жайлардың, жылытудың, жарықтандырудың, желдетудің, мүкеммал мен өзге де жабдықтардың жарамды жай-күйін, жұмысқа қажетті материалдардың болуын қамтамасыз ету.

5.3 сабактарға қатысу және талдау, әкімшілік бақылау жұмыстарын жүргізу және т.б., сабак кестелерін сактау, білім беру бағдарламаларын, оку жоспарларын, күнтізбелік оку кестелерін орындау арқылы білім беру процесінің саласын бақылауды жүзеге асыру.

5.4 мектеп қызметін жаксартуға бағытталған қызметкерлердің ұсыныстарын уақытылы карастыру, колдау және көтермелеу.

5.5 белгіленген мерзімде жалақы беру, қызметкерлердің еңбек жағдайларының сакталуын және жалақы корының жұмсалуын жүйелі бақылауды қамтамасыз ету;

5.6 оку және еңбек тәртібін қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау.

5.7 сибек туралы заңнаманы сактау, қызметкерлер мен окушылардың сибек жағдайларын жаксарту, барлық жұмыс орындары мен демалыс орындарының тиісті санитариялық-техникалық жабдықталуын қамтамасыз ету, Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және Санитариялық қагидаларга сайкес келетін сибек жағдайларын жасау.

5.8 қызметкерлер мен окушылардың қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, Санитария және гигиена бойынша барлық талалтар мен нұсқаулықтарды білуін және сактауын үнемі бақылау.

5.9 қызметкерлер мен окушылардың жарақаттануын, кәсіптік және басқа да ауруларының алдын алу бойынша қажетті шараларды қабылдау.

5.10 ағымдағы жылдың 1 сауіріне дейін жыл сайын бекітілген кестеге сәйкес мектептің барлық қызметкерлеріне уақытында демалыс беру, осы қызметкер үшін белгіленген демалыс немесе мереке күні басқа демалыс күнін берумен жұмысқа шыгулардың орнын толтыру, жұмыстан тыс уақытта кезекшілік үшін демалыс беру.

5.11 мектептің педагогтері мен басқа да қызметкерлерінің біліктілігін жүйелі арттыруды қамтамасыз ету.

5.12 мектеп оқушылары мен қызметкерлері үшін ыстық тамақ ұйымдастыру

VI. ОҚУШЫЛАРДЫҢ МІНДЕТТЕРІ

6.1. Оқушылар мектепке мектеп формасында келеді:

Кыздарга арналған мектеп формасы: көк түсті (форма, фартук күнделікті кара, мереке күндері ак фартук) кіреді.

Ұлдарға арналған мектеп формасы: кек түсті костюм (пиджак, шалбар, ак түсті салтанатты жайде, көгілдір, сарғыш түсті күнделікті жайде). Классикалық кесілген ұлдарға арналған шалбар, ұзындығы бойынша аяқтың білегін жабады.

* Дене шынықтыру сабактарында оқушылар арнайы киіммен, киім - кешекпен және аяқ киіммен шұғылданады.

Тыйым салынады:

- * Эр түрлі конфессиялардың діни киім элементтерін мектеп формасына косуға жол берілмейді: хиджаб, орамал, тақия және т. б.
- * Макияжды, маникюрді жағуға, өйткені бұл баланың денесіне зиян тигізеді.
- * Сүйек жүйесінің күрылымы бұзылатындықтан бінкі өкшелі аяқ киім киуге.
- * Металл зергерлік бұйымдарды киімге, зергерлік бұйымдарға тағуға;

6.2.Мектепте білім алушылар міндетті:

- * ішкі енбек тәртібі Ережелерін, мектепті басқару органдарының шешімдерін және мектеп директорының бүйрыктарын сактауга * ;
- * басқа оқушылардың, мектеп қызметкерлерінің құқықтарын, ар-намысы мен кадір-касметтің құрметтеуге, олардың мүдделеріне нұқсан келтірмеуге, кіші балаларға көмектесуге;
- * тәртіппі болу, мектепте және одан тыс жерлерде қоғамдық тәртіппі сактау, мектеп формасына койылатын талаптарды орындау;
- * оқуға саналы түрде қарауға, сабактарға және басқа да сабактарға уақытын келуге, жұмыс орнында тәртіппі сактауға, сабактарды еткізіп алған жағдайда мекемелерден ресми құжаттарды ұсынуға;
- * мектеп мүлкін сактауға, басқа адамдардың енбек нәтижелеріне, жасыл жалектерге ұқыпты қарауға;
- * электр қуатын, суды, химиялық заттарды және басқа материалдарды үнемді пайдаланыныз;
- * мектеп қызметкерлерінің Жарғыға катысты талаптарын орындау;
- * Өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша енбекке катысу, яғни, сынып және мектеп бойынша кезекшілердің міндеттерін орындау. Мектеп бойынша кезекшілік сабак басталғанға дейін 20 минут бүрін басталады және сабак аяқталғаннан кейін 20 минуттан кешіктірілмей аяқталады.

6.3. Мектеп окушыларына тыйым салынады:

- * қару-жарак, ок-дәрілер, электрошокерлер, газ баллондары, пиротехникалық құралдар, спирттік ішімдіктер, темекі бұйымдары, улы және есірткі заттарын әкелуге, беруге немесе пайдалануға;
- * мектеп ғимаратында және оның аумағында темекі шегуге;;
- * жарылыстар мен өрттерге әкелуі мүмкін кез келген құралдар мен заттарды пайдалануға;;
- * мектептегі қоғамдық тәртіпті бұзу, мектеп жарғысы;
- * мектеп ғимаратында "конырау / жауап / смс" функциялары бар ұялы телефондарды қоспағанда, интернет модульдермен, фото-бейнекамералармен жабдықталған мобиЛЬДІ құрылғыларды (ұялы телефондар, планшеттер, смарт сағаттар және басқа да осыған ұксас құрылғылар) пайдалану»;
- * айналадағылар мен білім алушының өзі үшін қауіпті салдарларға әкеп соғатын кез келген өзге де әрекеттерді жүргізуғе (коркытып алушылық, коркыту);
- * әңгімеде әдепсіз тіл колдану;
- * карым-қатынасты анықтау үшін физикалық күш колдану;

6.4. Осы Ережені бұзғаны үшін окушыларға түрлі тәртіптік жазалау шаралары колданылуы мүмкін:

- * ата-аналарға баласының мінез-құлқы туралы хабарлау;
- * ата-аналарды қоршаған ортага зиянды мінез-құлқытың жолын кесу туралы шешім қабылдау үшін мектепке шакыру;
- * сөгіс жариялау, оның ішінде окушының жеке ісіне енгізу;
- * материалдық залалды ата-аналар қаржаты есебінен өтеу;
- * окушы мен оның ата-анасын педагогикалық көңеске, әкімшілік көңеске шакыру, мектептеген шығару. Казakhstan Республикасының зандары бұзылған жағдайда окушылар мен олардың ата-аналары әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

VII. АТА-АНАЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРИ

(занды өкілдерінін).

7.1. Ата-аналар (занды өкілдер) міндетті:

- * Өз балаларының тәрбиесіне, олардың жалпы білім алуына жауапкершілік алу және олардың жалпы орта (Толық) білім алуы үшін қажетті жағдайлар жасау, білім алушылардың сабакқа катысуын үнемі бакылау;
- * Мектепке білім алушылар туралы қажетті ақпаратты уактылы ұсыну, баланың сабакта болмау себептері туралы хабарлау;
- * Білім алушылардың академиялық қарыздарын жоуды қамтамасыз ету;
- * Баланы табысты оқыту және тәрбиелеу үшін қажетті құралдармен, оның ішінде спорттық формамен, аудиомедиа аяқ киіммен, енбекке баулу формасымен қамтамасыз етуге жауапты болу;
- * Шакырылуына қарай сыйыптық және жалпы мектептік ата-аналар жиналыстарына катысу, педагогтардың, әкімшіліктің шакыруымен мектепке келу;
- * Колданыстағы заннамамен қарастырылған тәртіpte білім алушылардың мектеп мүлкіне келтірғен залалын өтеу;
- * Мектеп қызметкерлерінің енбегін және құқықтарын құрметтеу, олардың беделін сактау;
- * Колданыстағы заннама нормаларын, жарғының және осы Қағидалардың талаптарын орындау.

7.2. Ата-аналардың (занды өкілдердің) күкігі бар:

- * балалардың занды күкіктары мен мұдделерін қорғау;
- * КР қолданыстағы заңнамасына және мектеп Жарғысына сәйкес мектепті баскаруға катысу;
- * мектеп Жарғысымен және білім беру үдерісін ұйымдастыруды регламенттейтін басқа да күкік белгілейтін және нормативтік құжаттармен, онын ішінде осы Қағидалармен танысу;
- * білім беру процесінің барысымен және мазмұнымен, білім алушылардың бағаларымен танысу;
- * ПМПК және ДКК ұсынмдарын ескере отырып, оқыту нысандарын (күндізгі, экстернат, үйде жеке оқыту) немесе Жарғыга сәйкес педагогикалық кенесспен келісім бойынша осы нысандарды біріктіруді тандау;
- * - мектеп ұсынатын косымша білім беру қызметтерінің турлерін тандау;
- * сабактарға және оку және окудан тыс қызметтің басқа турлеріне катысуға (әкімшілік пен оқытушылардың келісімімен);
- * мектеп жарғысының және осы Ереже талаптарының орындалуын талап ету.

VIII. ЖҰМЫС УАҚЫТЫ

8.1 мектепте екі демалыс күнімен бес күндік жұмыс алтасы белгіленеді. 2019 жылдың кыркүйегінен бастап барлық сыныптар бес күндік жұмыс алтасына көшеді. Басшы, әкімшілік - шаруашылық, қызмет көрсетуші және оку-кемекші персонал үшін жұмыс күнінің (аудиоиздания) ұзактығы 40 сағаттық жұмыс алтасы есебінен жасалған жұмыс кестесімен айқындалады.

Жұмыс кестелерін кәсіподак органының келісімі бойынша мектеп директоры бекітеді және жұмыстың басталу және аяқталу уақытын, демалу мен тамақтану үшін үзілісті көздейді. Кестелер қызметкерге қолхатпен хабарланады және олар қолданыска енгізілгенге дейін бір айдан кешіктірілмей көрінетін жерге ілінеді.

8.2 демалыс күндері жұмыс істеуге тыбым салынады және заңнамада көзделген жағдайлардаған орын алуы мүмкін. Жұмыстан тыс уақытта кезекшілікке ерекше жағдайларда айнала берілген жағдайларда көзекшілікке ұзактығы сияқты демалыстар беріле отырып жол беріледі.

8.3 жана оку жылына педагог қызметкерлердің оку жүктемесін қызметкер демалыска кеткенге дейін кәсіподак комитетімен келісім бойынша мектеп директоры белгілейді.

Бұл ретте:

- педагог қызметкерлерде, әдетте, сыныптардың сабактастығы мен оку жүктемесінің көлемі сакталуы тиіс;
- қызметкердің толық емес оку жүктемесі оның келісімімен гана мүмкін болады, ол жазбаша түрде көрсетілуі керек;
- педагог қызметкерлердің оку жүктемесінің көлемі, әдетте, бүкіл оку жылы бойы тұракты болуы тиіс.

Оку жылы ішінде оку жүктемесін взгерту, Егер сыныптар саны немесе оку жоспары, оку бағдарламасы бойынша сағаттар саны взерген жағдайда гана мүмкін болады.

8.4 сабак кестесін мектеп әкімшілігі педагогикалық мақсатқа сай, окушылардың енбеті мен тыныгуының негұрлым қолайлы режимін және педагогикалық қызметкерлердің уакытын барынша үнемдеуді ескере отырып жасайды.

Мүмкіндігінше педагог қызметкерлерге әдістемелік жұмыс және біліктілігін арттыру үшін алтасына бір сабактан бос күн көзделеді.

8.5 мектеп әкімшілігі педагогикалық қызметкерлерді жұмыс уакытында мектеп бойынша кезекшілікке тартады. Кезекшілік сабак басталғанта дейін 30 минуттан ерте басталмауы және осы педагогтің сабактары аяқталғанин кейін 30 минуттан артық жалғаспауы тиіс. Кезекшілік кестесі жарты жылға жасалады және оны мектеп директоры бекітеді.

8.6 күзді, қызық, қоқтемті каникулдар уакыты, сондай-ақ кезекті демалыспен сәйкес келмейтін жазғы каникулдар уакыты педагогтердің жұмыс уакыты болып табылады. Осы кезеңдерде, сондай-ақ мектептегі сабактардың күшін жою кезеңдерінде оларды мектеп әкімшілігі замен белгіленген уакыттан аспайтын уакыт шегінде педагогикалық, ұйымдастыруышылық және әдістемелік жұмыска тарта алады. Демалыс уакытында оку-көмекші және қызмет көрсетуші персонал арнайы білімді талап етпейтін шаруашылық жұмыстарын орындаута езі белгіленген жұмыс уакыты шегінде тартылады.

8.7 педагогикалық кеңестің отырыстары, директор жапындағы кеңестер, әдістемелік кеңестің отырыстары, әдістемелік бірлестіктердің отырыстары, әдетте, екі сағаттан артық, ата – аналар жиналыштары – бір жарым сағаттан, үйрмелер, секциялар сабактары-45 минуттан бір жарым сағатта дейін жалғаспауы тиіс.

Мұғалім міндетті:

8.8 коныраумен сабакты бастаңыз және оны оку уакытын ысырап етпестен ажтандыз.

8.9 сынның сағаттарын коса алғанда, әр сағатта сабак жоспарлары болуы тиіс.

8.10 сабак кестесіне карамастап мұғалімдер мен окушылар үшін жоспарланған барлық іс-шараларға қатысу.

8.11 әрбір оку тоқсанының бірінші күнінде ағымдағы оку жылының тоқсанына немесе сабактың бірінші күнінде такырыптық жұмыс жоспары болуы тиіс.

8.12 мектеп директоры орынбасарларының өкімдерін корсетілген мерзімде орындау.

8.13 барлық бұйрықтарды сезіз орындау, бұйрықпен келіспеген жағдайда орындалған бұйрыққа сібек даяулары жөніндегі комиссияга шағымдану.

8.14 сынның жетекшісі тәрбие жұмысының кестесі мен жоспарына сәйкес алтасына бір рет сынның сағаттарын еткізуге міндетті. Тәрбие жұмысының жоспары жылына бір рет жасалады.

8.15 сынның жетекшісі бар тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес сыншыптан тыс тәрбие жұмысымен айналысады, сонымен китар мезгіл-мезгіл, бірақ оку жылында кемінде төрт рет ата-аналар жиналыштарын еткізеді.

8.16 сынып жетекшісі аптасына бір рет оқушылардың күнделіктеріне баға қою тексерісін жүргізуге міндетті.

8.17 мектептің педагогикалық және басқа қызметкерлеріне тыйым салынады:

- * ез қалауы бойынша сабак кестесі мен жұмыс кестесін взерту;
- * Сабактардың (сабактардың) және олардың арасындағы үзілістердің (үзілістердің) ұзактығын болдырмау, ұзарту немесе қыскарту;
- * оқушыны сабактан шығару;
- * мектеп аумағында және үй-жайларда темекі шегуге;

8.18 бөгде адамдарға сабакқа мұғалімнің келісімімен және мектеп директорының рұқсатымен катысуға рұқсат етіледі. Сабак (сабак) басталғаннан кейін сыныпка (топка) кіруге ерекше жағдайларда тек мектеп директоры мен оның орынбасарларына гана рұқсат етіледі.

Сабактарды (сабактарды) откізу кезінде педагог қызметкерлерге оқушылардың катысуымен олардың жұмысы жөнінде ескертулер жасауға рұқсат етілмейді.

8.19 ауруы бойынша жұмыска келмеген жағдайда қызметкер мүндай мүмкіндік болған кезде әкімшілікті мүмкіндігінше ертерек хабардар етуге, сондай-ақ жұмыска шыгудың бірінші күнінде енбекке уакытша жарамсызылық парагын ұсынуға міндетті.

8.20 мектеп үй-жайларында тыйым салынады:

- * сыртқы киімде және бас киімде болу;
- * сабак кезінде дәліздерде катты сейлесу және шу.

IX. ЖҰМЫСТАҒЫ ЖЕТИСТІКТЕРІ ҮШІН КӨТЕРМЕЛЕУ

9.1 Еңбек міндеттерін үлгілі орындағаны, енбектегі жанашылдығы және жұмыстағы басқа жетістіктері үшін мынадай көтермелебулар колданылады:

- * алғыс жариялау;
- * бағалы сыйлықпен марапаттау;
- * Құрмет грамотасымен марапаттау;
- * "КР Білім беру үздігі", "КР Еңбек сінірген мұғалімі" атақтарына, КР ордені мен медалімен марапаттауға ұсыну.

9.2 көтермелебуді әкімшілік бірлесіп немесе мектептің тиісті кәсіподак органдының келісімі бойынша колданады.

9.3 көтермелебу директордың бұйрығымен жарияланады және ұжымның назарына жеткізіледі, көтермелебу туралы жазба қызметкердің еңбек кітапшасына енгізіледі.

X. ЕҢБЕК ТӘРТІБІН БҰЗГАНЫ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

10.1 еңбек тәртібін орындау, яғни қызметкердің кінасінен оған жүктелген Еңбек міндеттерін орындау немесе тиісінше орындау КР ЕК 64-бабына сәйкес тәртіптік жаза колдануга экеп согады

- а) ескерту;
- б) сөгіс;

- а) катын сөргіс;
- б) Жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу;
- в) немесе қоғамдық ықпал ету шараларын қолдану.

10.2 әкімшілік берілген құқыктар шегінде тәртіптік жаза қолдануды жүргізеді. Эрбір бұзушылық үшін бір ғана тәртіптік жаза қолданышу мүмкін.

10.3 еңбек тәртібін бұзушыдан жаза қолданғанға дейін жазбаша нысанда түсініктеме тапап стіледі. Жазбаша түсініктемес беруден бас тарту не күзыла түсініліру жазаны қолдануға кедері болмайды. Педагог қызметкердің касіттік мінезд-құлтық нормаларын және (немесе) мектеп Жарғысын бұзуна тәртіптік тергеп-тексеру оған келіп түскен, жизбаша нысанда берілген шағым бойынша ғана жүргізілу мүмкін. Қөшірмесі педагог қызметкерге тапсырылуы тиіс. Тәртіптік тергеудің барысы және онын нәтижелері бойынша қабылданған шаралар заңда көзделген жағдайларды қоспағанда (педагогикалық қызметке тыйым салу, окушылардың мүдделерін қорғау) мүлдделі қызметкердің келісімімен ғана жария стілді мүмкін.

10.4 жаза қызметкердің ауырған уақыты мен демалыс уақытын есептегендеге, еңбек тәртібін бұзу аныктаған күннен бастап бір айдан кешіктірілмей қолданылады. Жаза еңбек тәртібін бұзған күннен бастап алты айдан кешіктірілмей қолданыла алмайды.

10.5 жаза мектеп бойынша бүйіркепен жарияланады. Бүйіркта жаза қолданылатын еңбек тәртібінің нақты бұзылғаны көрсетілуге тиіс. Бүйірк қызметкерге қол койылған күннен бастап уш күн мерзімде қолхатпен жарияланады.

10.6 жазасы бар қызметкерлерге көтермелеу шаралары осы жазалардың қолданышу мерзімі ішінде қолданылмайды.

10.7 жаза автоматты түрде алынп тасталады және егер жарты жыл ішінде жаңа тәртіптік жазага тартылмаса, қызметкер тәртіптік жазата тартылмаган болып саналады. Егер тәртіптік жазага тартылған адам жана теріс қылыш жасамаса және өзін адам қызметкер ретінде көрсетсе, мектеп директоры жазаны тікелей басшысының немесе еңбек ұқымының өтініші бойынша мерзімін бұрын алып тастауга құқыты.

10.8 еңбек шартын тәртіптік жаза ретінде бұзу, егер тәртіптік немесе қоғамдық ықпал ету шаралары қолданылған болса, қызметкердің еңбек шартында (мектеп жарғысында және ішкі еңбек тәртібі ережелерінде) өзіне жүктелген міндеттерді дәлелді себебігерсіз бірнеше рет орындағаны үшін, далелсіз себебігермен жұмыстан шықканы үшін (оның ішінде жұмыс күні ішінде уш сағаттан астам жұмыста болмаганы үшін), сондай-ақ жұмысқа мас күйінде, сондай-ақ есірткілік немесе уытқұмарлық масан күйде келгені үшін қолданылады.

Окушыларға катысты зорлық-зомбылық, қоғамдық тәртіпті бұзу, оның ішінде жұмыс орнынан тыс жерде, мұгалімнің қоғамдық жағдайына сәйкес келмейтін моральдық нормалардың баска да бұзушылықтары адамгершілікке жатыстырылған жаткызылуы мүмкін.